

Skatteutskottets betänkande**1978/79: 14****med anledning av propositionen 1978/79: 33 om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, m. m. jämte motioner.****Propositionen**

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79: 33 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt,
2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon,
3. lag om ändring i lagen (1960: 258) om utjämningskatt på vissa varor,
4. lag om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall.

I propositionen föreslås bl. a. ändringar i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt. Dessa förslag innebär i huvudsak följande.

Skattskyldighet skall inträda när vara levereras eller tjänst tillhandahålls. De vid den tidpunkten gällande bestämmelserna om skatteplikt, skattesats m. m. avgör om och med vilket belopp mervärdeskatt skall redovisas. Redovisning av mervärdeskatt, som nu kan ske enligt kontantmetoden eller faktureringsmetoden, skall enligt förslaget ske när affärshändelse bokförs, dvs. enligt faktureringsmetoden. Detta innebär bl. a. att uppkomna fordringar och skulder skall beaktas vid skatteredovisningen. Den som har en förenklad bokföring och bokför enligt pärmmetoden får rätt att tillämpa kontantmetoden under löpande år och att beakta fordringar och skulder vid årets utgång. Skattskyldig med årsomsättning om högst 200 000 kr. föreslås få redovisa mervärdeskatt endast en gång om året och att lämna den redovisningen den 5 april året därpå i stället för den 5 februari. Härigenom faller ca 25 % av antalet deklARATIONER bort.

Avbetalningshandeln föreslås få redovisa skatt i takt med avbetalningarna. Köparens avdragsrätt inträder på samma sätt när betalning sker.

För vissa skattskyldiga, t. ex. grossistföretag och postorderföretag, kan övergången leda till större likviditetspåfrestningar. I sådana fall anvisas i propositionen möjlighet att få anstånd i upp till ca 25 dagar med redovisning av skatt.

Förskott och a conto-betalningar föreslås bli beskattade när de tas emot utom när det gäller byggnads- eller anläggningsarbeten.

Tjänster som tas ut ur verksamhet för den skattskyldiges eller annans räkning föreslås bli beskattade.

Den nuvarande beskattningen av byggnader i vissa fall skall ersättas

av beskattning av tjänst på fast egendom. Är det fråga om yrkesmässig byggnadsverksamhet i egen regi kommer beskattningen att avse uttag av tjänst.

Uthyrning av fastighet eller lokaler för användning i verksamhet som medför skattskyldighet skall, om fastighetsägaren vill det, kunna medföra skattskyldighet. Rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till förvärv m. m. av sådan fastighet eller lokal blir avdragsgill och skyldighet föreligger att redovisa skatt på hyror. Motsvarande föreslås gälla vid upplåtelse av rörelselokaler med bostadsrätt.

Den som yrkesmässigt omsätter skattepliktiga varor skall, om han förvärvar vara från någon som inte är skattskyldig, få tillgodoföra sig avdrag för ingående mervärdeskatt med belopp som skulle ha utgjort mervärdeskatt om säljaren hade varit skattskyldig. Härigenom kommer endast det mervärde som skapas hos den skattskyldige att beskattas. Reglerna skall omfatta även de nu skattefria begagnade personbilarna och begagnade motorcyklarna. Åtgärden kompletteras på detta område med förslag om viss sänkning av den s. k. bilaccisen på personbilarna. Genom ett särskilt s. k. lager-skatteavdrag undanröjs en dubbelbeskattningseffekt på fordon som finns i lager vid ikraftträdandet.

Ränta skall inte längre räknas in i beskattningsvärdet vid kredittransaktioner.

I övrigt föreslås ändringar som berör avdragsrätten bl. a. i koncerner och när det gäller hyra av personbil, beskattningsvärdets bestämmande när det gäller viss kopiering, beslutsförfarandet, anstånd och återbetalning av överskjutande ingående mervärdeskatt.

Bestämmelserna om bl. a. tidpunkten för redovisningsskyldighetens inträde och beslutsförfarandet skall enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 1980. Övriga bestämmelser föreslås i princip träda i kraft den 1 januari 1979.

I propositionen föreslås vidare att utjämningskatten på vissa varor höjs så att den kommer i nivå med utjämningsbidragen.

Slutligen föreslås att Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne befrias från arvsskatt.

Författningsförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968: 430) om mervärdeskatt¹ dels att 9 och 31 §§ samt anvisningarna till 9 § skall upphöra att gälla, dels att 2—4, 6, 8, 10, 14—18, 22, 24, 25, 27, 32—36, 38—40, 46, 49, 51, 55 och 64 g §§, punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 5, 6, 8, 10, 11, 14, 15, 17 och 19 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att rubriken närmast före 65 § skall lyda "Tystnadsplikt m. m.",

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 5 a och 5 b §§, och nya anvisningar, anvisningar till 4, 5 a och 22 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Skattskyldig är den som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter

1) skattepliktig vara, *byggnad* 1) skattepliktig vara eller tjänst, eller tjänst,

2) vara som anges i 8 § 1—5, tjänst som anges i 10 § första stycket och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 1, 3, 4 eller 5 i vad sistnämnda punkt avser annonsering eller annan reklam för utländsk uppdragsgivares räkning eller tjänst som anges i 11 § 10.

Skattskyldig är vidare den som i yrkesmässig verksamhet omsätter sådan vara eller tjänst som anges i första stycket genom utförelse (export).

Regeringen kan efter ansökan förordna om skattskyldighet tills vidare för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i 10 § första stycket eller 11 §.

Länsstyrelsen kan efter ansökan av fastighetsägare besluta att denne tills vidare skall vara skattskyldig för uthyrning helt eller delvis av sådan byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag för användning i verksamhet som medför skattskyldighet. Vad nu har sagts tillämpas även i fråga om upplåtelse av bostadsrätt.

¹ Lagen omtryckt 1969: 237.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885
39 § 1973: 928

anvisningarna till 9 § 1970: 183.

² Senaste lydelse 1976: 928.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

När särskilda skäl föreligger, kan länsstyrelsen besluta att den som påbörjat verksamhet tills vidare skall vara skattskyldig redan innan skattskyldighet enligt första eller andra stycket föreligger.

Om skatt vid införsel föreskrives i 58 och 59 §§.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §³

Delägare i enkelt bolag, s. k. gruvbolag eller partrederi är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget eller rederiet. Efter ansökan av samtliga delägare kan länsstyrelsen besluta att den av delägarna som dessa föreslår tills vidare skall anses som skattskyldig för bolagets eller rederiets hela skattepliktiga verksamhet.

I fråga om kommanditbolag och annat handelsbolag är bolaget skattskyldigt. Har skattskyldig avlidit är dödsboet skattskyldigt. Har skattskyldig försatts i konkurs är konkursboet skattskyldigt.

Den som övertager skattskyldigs verksamhet eller del av sådan verksamhet är skattskyldig för affärshändelser som inträffar efter övertagandet, i den mån skattskyldighet ej inträtt för den tidigare ägaren.

4 §

Skattskyldighet inträder när vederlag inflyter kontant eller i form av varor eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo och när uttag sker.

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 fjortonde stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928: 370), när betalning tas emot.

Länsstyrelsen kan efter ansökan besluta att skattskyldig vid redovisning för mervärdeskatt skall inräkna uppkomna fordringar i omsättningen.

(Se vidare anvisningarna.)

5 a §

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt

³ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra-fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige ej bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976: 125) eller enligt jordbruksbokföringslagen (1951: 793) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

Vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt inträder redovisningsskyldighet först när betalning inflyter från köparen. Om fordringen diskonteras eller överläts utan samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav inträder dock redovisningsskyldighet vid diskonteringen eller överlåtelsen.

I fråga om annat tillhandahållande mot kredit kan länsstyrelsen medge att redovisningsskyldigheten får inträda när betalning inflyter eller fordringen diskonteras eller överläts, dock senast vid beskattningsårets utgång.

Försätts skattskyldig i konkurs inträder redovisningsskyldighet för konkursgüldenären för alla affärshändelser för vilka skattskyldighet men ej redovisningsskyldighet har inträtt före konkursutbrottet.

(Se vidare anvisningarna.)

5 b §

Vid uttag av tjänst som sträcker sig över mer än en redovisningsperiod skall, om ej annat framgår av andra eller tredje stycket, till varje redovisningsperiod hänföras den del av tjänsten som har utförts under perioden.

Utför den som bedriver yrkesmässig byggnadsverksamhet tjänst som till större delen avser ny-, till- eller ombyggnad av fastighet i egen regi inträder redovisningsskyldighet för skatt som hänförs sig till uttag av tjänst senast två månader efter det att den fastighet

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

eller del därav som uttaget avser har kunnat tas i bruk.

Har den som utför byggnads- eller anläggningsentreprenad uppburit betalning i förskott eller a conto inträder redovisningsskyldighet för skatt som belöper på sådan betalning senast två månader efter slutbesiktning eller därmed jämförlig åtgärd. Motsvarande gäller i fråga om betalning i förskott eller a conto för vad som enligt denna lag räknas som leverans av vara och som tillhandahålls enligt avtal som avser byggnads- eller anläggningsentreprenad.

6 §⁴

Redovisningsskyldighet föreligger icke för kalenderår under vilket den skattepliktiga omsättningen ej överstigit 10 000 kronor eller, i fråga om kalenderår under vilket skattepliktig verksamhet påbörjats eller upphört, ett häremot svarande belopp för den tid verksamheten bedrivits. För verksamhet som upphört under samma kalenderår som den påbörjats eller nästföljande kalenderår föreligger icke redovisningsskyldighet om den skattepliktiga omsättningen ej överstiger 10 000 kronor under den tid verksamheten bedrivits.

När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen medge att skattskyldig tills vidare skall vara redovisningsskyldig, trots att den skattepliktiga omsättningen är av den mindre omfattning som sägs i första stycket. Sådant medgivande gäller tills vidare, dock minst till utgången av kalenderåret närmast efter det då redovisningsskyldighet inträtt.

Redovisningsskyldighet föreligger om den skattepliktiga omsättningen för beskattningsåret överstiger 10 000 kronor. När särskilda skäl föreligger kan dock länsstyrelsen medge att skattskyldig skall vara redovisningsskyldig även i annat fall.

Sedan redovisningsskyldighet har inträtt kvarstår den till dess länsstyrelsen beslutar att den skall upphöra. Har redovisningsskyldigheten inträtt på grund av att omsättningen har överstigit 10 000 kronor för beskattningsår, skall sådant beslut meddelas när det kan antas att den skattepliktiga omsättningen varaktigt kommer att uppgå till högst 10 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §⁵

Från skatteplikt undantages

1) skepp för yrkesmässig sjöfart, fartyg för yrkesmässigt fiske eller för bogsering, bärgning eller livräddning, luftfartyg för yrkesmässig per-

⁴ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

son- eller godsbefordran samt del, tillbehör och utrustning till sådant fartyg eller luftfartyg, när varan säljes eller uthyres till den som äger fartyget eller luftfartyget eller den som varaktigt nyttjar detta enligt avtal med ägaren eller när varan införes till landet för ägarens eller nyttjanderättshavarens räkning,

2) krigsmateriel som är underkastad utförsel förbud och del till sådan krigsmateriel, när varan säljes till staten för militärt bruk eller för detta ändamål införes till landet för statens räkning,

3) läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljes till sjukhus eller införes till landet i anslutning till sådan utlämning eller försäljning,

4) elektrisk kraft, värme samt gas och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring, dock icke ved, torv, T-sprit eller annan fotogen än flygfotogen och fotogen för drift av snabbgående dieselmotor,

5) allmän nyhetstidning,

6) periodiskt medlemsblad eller periodisk personaltidning, när varan tillhandahålles utan vederlag eller till utgivaren, medlem eller anställd eller införes till landet under motsvarande förutsättningar, annan periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant,

8) konstverk, som är hänförligt till tulltaxenummer 99.01-99.03 och som äges av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

9) vatten från vattenverk,

10) varulager, inventarium och annan tillgång som tillhör verksamhet, när överlåtelse sker i samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav, fusion eller liknande förfarande,

11) *begagnad personbil och begagnad motorcykel, när sådant fordon omsättes inom landet,*

12) *tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt rusdryck, tobaksvara, cigarrcttpapper och cigarretthylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom. h) rusdrycksförsäljningsförordningen (1954: 521) eller 1 § andra stycket förordningen (1961: 394) om tobaksskatt,*

12) *trycksak som är tullfri enligt tulltaxan (1977: 975) och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt spritdryck, vin, starköl, tobaksvara, cigarrcttpapper och cigarretthylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 18 § 4 lagen (1977: 293) om handel med drycker eller i 1 § andra stycket lagen (1961: 394) om tobaksskatt,*

13) frimärke, dock icke vid omsättning eller införsel i särskild för butiksförsäljning avsedd förpackning,

14) dentalteknisk produkt, när den tillhandahålles tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd.

(Se vidare anvisningarna.)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §⁶

Tjänst är skattepliktig, om ej annat följer av 11 §, när tjänsten avser

1) skattepliktig vara och innefattar tillverkning på beställning, uthyrning, servering, formgivning, förmedling, lagring, montering, reparation, kontroll, analys, underhåll, ändring, rengöring eller omhändertagande och förstöring,

2) mark och innefattar undersökning, planering, jordbearbetning, jordförbättring, schaktning, sprängning, borrarbete, dränering, utfyllning eller ytbeläggning,

3) växande skog, odling eller annan växtlighet och innefattar röjning, sådd, plantering, uppskattning, märkning, gödsling, beskärning, gallring, skörd, avverkning eller växtskydd,

4) byggnad, annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag, stängsel eller dylikt och innefattar uppförande, anläggande, rivning, reparation, ändring eller underhåll,

5) projektering, ritning, konstruktion eller därmed jämförlig tjänst beträffande mark, byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna lag,

6) transport som ej utgör personbefordran eller förmedling av sådan transport,

7) rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet,

8) automatisk databehandling,

9) reklam eller annonsering,

10) upplåtelse av rättighet som avses i 7 § fjärde stycket.

Skatteplikt föreligger också, i den mån regeringen förordnar därom, för tjänst som omfattas av förordnande enligt 2 § tredje stycket.

Har länsstyrelsen enligt 2 § fjärde stycket beslutat om skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse som där avses är tjänsten skattepliktig.

(Se vidare anvisningarna.)

14 §⁷

Beskattningsvärdet utgör

1) vid omsättning av *byggnad eller monteringsfärdigt hus* samt vid servering eller rumsuthyrning 60 procent av vederlaget *inräknat skatt* och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet *inräknat skatt*,

2) vid omsättning av byggnads- eller anläggningsentreprenad eller annan tjänst som avser fastighet 60 procent av vederlaget *inräknat skatt*, om ej annat följer av andra stycket,

Beskattningsvärdet utgör

1) vid omsättning av monteringsfärdigt hus samt vid servering, rumsuthyrning eller *sådan uthyrning eller upplåtelse som avses i 10 § tredje stycket* 60 procent av vederlaget och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet,

2) vid omsättning av byggnads- eller anläggningsentreprenad eller annan tjänst som avser fastighet 60 procent av vederlaget *och, vid uttag, 60 procent av saluvärdet*, om ej annat följer av andra stycket,

⁶ Senaste lydelse 1974: 885.

⁷ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

3) vid annan omsättning vederlaget *inräknat skatt* och, vid uttag, saluvärdet *inräknat skatt*.

Beskattningsvärdet utgör 20 procent av vederlaget vid omsättning av tjänst som avses i 10 § 5 och för tjänst som avser

- 1) yttre ledning för vatten, avlopp, fjärrvärme, gas, olja, elektricitet, teleförbindelse, ånga eller liknande,
- 2) väg, gata, bro, parkeringsplats,
- 3) spåranläggning, flygfält, hamn, kanal eller annan farled,
- 4) mark för idrottsplan, skolgård, lekplats eller liknande anläggning.

Föreslagen lydelse

3) vid annan omsättning vederlaget och, vid uttag, saluvärdet.

Vid omsättning av tjänst som avses i 10 § första stycket 5 utgör beskattningsvärdet 20 procent av vederlaget och, vid uttag, 20 procent av saluvärdet. Motsvarande gäller vid omsättning av tjänst som avser

Vid omsättning av kopior av ritningar eller motsvarande handlingar, vilka upprättats genom tjänst enligt 10 § första stycket 5 i samband med planerat eller pågående byggnadsarbete utgör beskattningsvärdet 20 procent av vederlaget och, vid uttag, 20 procent av saluvärdet.

(Se vidare anvisningarna.)

15 §⁸

Vederlag hänföres till den redovisningsperiod då vederlaget erhållits. Har beslut enligt 4 § andra stycket meddelats, hänföres till redovisningsperiod kontant vederlag som erhålles under perioden och fordran som uppkommer under perioden.

Värde av uttag hänföres till den redovisningsperiod då uttaget sker. Uttag av byggnad eller del av byggnad hänföres till den period då den i huvudsak togs i bruk.

Uppkommer förlust på fordran, för vilken den skattskyldige redovisat utgående skatt, får ett mot denna skatt svarande belopp avdragas i redovisningen för den period då förlusten uppkommer. Inflyter därefter betalning för sådan fordran skall beloppet åter upptagas i redovisningen.

Redovisning av skatt för viss redovisningsperiod skall omfatta affärshändelser genom vilka redovisningsskyldighet har inträtt enligt 5 a §.

Uppkommer förlust på fordran, för vilken utgående skatt har redovisats, får ett mot denna skatt svarande belopp avdragas i redovisningen för den period då förlusten uppkommer. Inflyter därefter betalning för sådan fordran skall beloppet åter upptagas i redovisningen.

⁸ Senaste lydelse 1970: 166.

Nuvarande lydelse

Lämnas återbäring, bonus eller annan rabatt, som icke utgör s. k. villkorlig rabatt, i efterhand och avser förmånen skattepliktig omsättning, för vilken utgående skatt redovisats, får belopp motsvarande den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på den utgivna förmånen avdragas i den ordning som gäller för den skattskyldiges redovisning av utgående skatt. Utges förmånen till skattskyldig skall avdraget grundas på kreditnota eller motsvarande handling. Av handlingen skall framgå minskningen av både vederlag och skatt.

Handling som avses i fjärde stycket skall ligga till grund även för avdrag för annan kundkreditering som avser skattepliktig omsättning.

Förslagen lydelse

Handling som avses i tredje stycket skall ligga till grund även för avdrag för annan kundkreditering som avser skattepliktig omsättning.

Uthyr eller upplåter den som är skattskyldig enligt 2 § fjärde stycket, inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats, fastigheten eller del därav till någon som ej bedriver verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag, skall beloppet av åtnjutna avdrag för ingående skatt för ifrågavarande fastighet eller del därav återföras. Sker sådan uthyrning eller upplåtelse sedan tre men ej sex år har förflutit från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats skall återföring göras med hälften av det belopp som nu sagts.

Vad som sägs i femte stycket tillämpas även när fastighetsägaren tar uthyrd eller upplåten fastighet eller del därav i anspråk för användning i verksamhet som ej medför skattskyldighet samt när uthyrd eller upplåten fastighet säljs.

Återföring skall ske i deklARATIONEN för den redovisningsperiod under vilken den skattepliktiga uthyrningen eller upplåtelsen har upphört eller fastigheten har sålts.

(Se vidare anvisningarna.)

16 §

Skattskyldig skall, om ej annat följer av andra stycket, utfärda faktura eller därmed jämförlig

Skattskyldig skall, om ej annat följer av andra stycket, utfärda faktura eller därmed jämförlig

Nuvarande lydelse

handling för varje omsättning för vilken skatt utgår. Av handlingen skall framgå vederlaget, skattens belopp och övrigt som har betydelse för skattskyldighet och avdragsrätt enligt 17 §. *Bestämmelserna i detta stycke gäller även den som enligt 6 § första stycket är undantagen från redovisningskyldighet.*

Första stycket gäller icke för detaljhandel eller därmed jämförlig verksamhet och ej heller omsättning, för vilken avräkning mellan köpare och säljare sker enligt avräkningsnota som upprättas av köparen.

På frankeringsmärke eller liknande kvitto behöver skattens belopp icke anges.

Föreslagen lydelse

handling för varje omsättning för vilken skatt utgår. Av handlingen skall framgå vederlaget, skattens belopp och övrigt som har betydelse för skattskyldighet och avdragsrätt enligt 17 §.

Faktura skall, om köparen begär det, utfärdas vid försäljning till skattskyldig köpare av fastighet, som utgör lagertillgång i byggnadsverksamhet och däri har tillförts skattepliktig tjänst utan att därefter ha tagits i bruk av säljaren. Av fakturan skall framgå utgående skatt som säljaren redovisat eller har att redovisa för gjorda uttag av skattepliktiga tjänster för fastigheten.

Säljer den som är skattskyldig enligt 2 § fjärde stycket fastighet skall han, om köparen begär det, utfärda intyg om storleken av den ingående skatt som han enligt 15 § femte stycket återfört på grund av fastighetsförsäljningen.

(Se vidare anvisningarna.)

17 §⁹

Skattskyldig får med de begränsningar som anges i 18 § vid redovisning av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel för verksamhet som medför skattskyldighet. Avdrag får göras även för ingående skatt som hänför sig till framställning för utgivares räkning av tryckt upplaga av sådan publikation som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § 6. Rätt till avdrag före-

Skattskyldig som är redovisningsskyldig får med de begränsningar som anges i 18 § vid redovisning av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel för verksamhet som medför skattskyldighet. Avdrag får göras även för ingående skatt som hänför sig till framställning för utgivares räkning av tryckt upplaga av sådan publikation som är undantagen från skatteplikt en-

⁹ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

ligger för den redovisningsperiod då betalning erlagts. Har medgivande enligt 4 § andra stycket lämnats föreligger avdragsrätt för period då betalning erlagts eller skuld dessförinnan uppkommit.

Bedrives verksamhet, som medför skattskyldighet, i fastighet som helt eller delvis äges direkt av den skattskyldige eller av ett av honom helägt fastighetsförvaltande företag eller av den som direkt eller indirekt helt äger det företag som bedriver verksamheten, får den skattskyldige avdraga ingående skatt som belöper på förvärv för fastigheten som han själv eller det fastighetsförvaltande företaget gör med så stor del av skatten som faller på fastighetens användning för den verksamhet som medför skattskyldighet. Motsvarande gäller delägare i samfällighet för vattenreglering, väghållning eller liknande ändamål.

Skattskyldig som bedriver handel med bilar eller motorcyklar får avdraga ingående skatt på förvärv och införsel för verksamheten med undantag dock för ingående skatt på vara till eller tjänst på

Föreslagen lydelse

ligt 8 § 6. Rätt till avdrag föreligger för den redovisningsperiod då förvärvet eller införseln enligt god redovisningssed har bokförts eller borde ha bokförts. Avdrag för ingående skatt som hänför sig till förskotts- eller a conto-likvid får göras under den redovisningsperiod då betalning har erlagts eller, i fråga om byggnads- eller anläggningsentreprenad, när faktura med uppgift om skattens belopp har mottagits. Har skattskyldig försatts i konkurs inträder avdragsrätt senast vid konkursutbrottet i fråga om ingående skatt, som hänför sig till förvärv, införsel eller förskotts- eller a conto-likvid före konkursutbrottet.

Vid kreditköp med förbehåll om återtaganderätt får avdrag för ingående skatt göras endast för skatt som belöper på vad som har betalats under redovisningsperioden. Motsvarande gäller vid förvärv av avverkningsrätt till skog.

Delägare i samfällighet för vattenreglering, väghållning eller liknande ändamål får avdraga ingående skatt som hänför sig till samfällighetens förvärv med vad som belöper på hans andel i samfälligheten. Vad som nu har sagts gäller endast i den mån i samfälligheten deltagande fastighet används i verksamhet som medför skattskyldighet.

Tillhandahåller koncernföretag som avses i 43 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) annat företag inom samma koncern tjänst som icke är skattepliktig får det andra företaget göra avdrag för

Nuvarande lydelse

sådan begagnad personbil eller begagnad motorcykel som utgör omsättningsvara i verksamheten.

Föreslagen lydelse

den skatt som belöper på det förstnämnda företagens förvärv eller införsel för tillhandahållande av tjänsten, i den mån avdragsrätt hade förelegat om förvärvet eller införseln hade gjorts av det skattskyldiga företaget.

Skattskyldig, som mot vederlag förvärvar skattepliktig vara för yrkesmässig omsättning från den som ej är skattskyldig för omsättning av varan, får tillgodoföra sig avdrag för ingående skatt med belopp som skulle ha utgjort mervärdeskatt om skattskyldighet för säljaren hade förelegat. Vad nu har sagts gäller även den som är skattskyldig för förmedling som avses i punkt 3 första stycket av anvisningarna till 2 §.

Skattskyldig, som i annan verksamhet än serveringsrörelse tillhandahåller kost åt personal, äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till andra förvärv för detta tillhandahållande än sådana som avser livsmedel eller andra förbrukningsvaror, i den mån ej annat följer av andra stycket av anvisningarna.

Överstiger den ingående skatten för viss redovisningsperiod den utgående skatten för samma period, får det överskjutande beloppet avdragas i redovisningen för närmast följande redovisningsperiod eller perioder. Redovisar skattskyldig olika verksamheter var för sig får överskjutande ingående skatt i en verksamhet kvittas mot utgående skatt i annan verksamhet.

Om återbetalning av överskjutande ingående skatt som ej kunnat avdragas eller kvittas föreskrives i 49 §.

Redovisar skattskyldig olika verksamheter var för sig får överskjutande ingående skatt i en verksamhet kvittas mot utgående skatt i annan verksamhet.

Om återbetalning av överskjutande ingående skatt som ej kunnat kvittas föreskrivs i 49 §.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §¹⁰

Skattskyldig som är undantagen från redovisningsskyldighet enligt

¹⁰ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

6 § första stycket har icke rätt att avdraga ingående skatt.

Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på

1) stadigvarande bostad,
2) byggnad som förvärvas för annat ändamål än för stadigvarande bruk i skattepliktig verksamhet,

3) anskaffning av personbil eller motorcykel från säljare som innehaft fordonet för yrkesmässig uthyrning och annan anskaffning av sådant fordon för ändamål som ej avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.

Föreslagen lydelse

1) stadigvarande bostad,

2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning,

3) hyra av personbil eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning, om ej annat framgår av andra stycket.

Innefattar sådan hyra som avses i första stycket 3 underhåll och reparation av fordonet under hyrestiden får, om fordonet brukas i verksamhet som medför skattskyldighet, avdrag för ingående skatt göras med högst 50 procent av den skatt som belöper på hyran.

Medför verksamhet skattskyldighet i endast ringa omfattning, har den skattskyldige rätt att avdraga dels ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel som helt avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet, dels skälig andel av ingående skatt som belöper på mera kostnadskrävande anskaffningar som huvudsakligen avser den verksamhet som medför skattskyldighet. I fråga om verksamhet som i endast ringa omfattning icke medför skattskyldighet får avdrag göras för ingående skatt utan uppdelning av denna efter skälig grund.

Medför verksamhet endast delvis skattskyldighet, får ingående skatt vilken hänför sig till förvärv eller införsel som till mer än 95 procent avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet avdragas utan uppdelning efter skälig grund. Föreligger skattskyldighet för mer än 95 procent av omsättningen, får ingående skatt som ej överstiger 1 000 kronor för visst förvärv eller viss införsel avdragas utan uppdelning efter skälig grund.

Regeringen kan förordna om undantag från avdragsrätt för ingående skatt som belöper på utförsel för vilken skatt skall erläggas enligt förordnande som avses i 1 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹¹

Skattskyldig som icke är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket skall utan anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärdeskatt för varje verksamhet för vilken särskild registrering skall ske enligt 19 §. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod under vilken verksamheten bedrivs. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Kan det antagas att ingående skatt för viss skattskyldig regelmässigt kommer att överstiga utgående skatt med minst 1 000 kronor varje månad kan länsstyrelsen besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara en kalendermånad. När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen för viss skattskyldig besluta att redovisningsperioderna tills vidare skall vara perioderna januari—april, maj—augusti och september—december eller att redovisningsperiod tills vidare skall utgöra halvt eller helt kalenderår.

Deklaration skall lämnas till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige registrerats, senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser. Sker inbetalning av skatt enligt 42 § andra stycket i behörig ordning, anses deklarationen ha lämnats till länsstyrelsen den dag inbetalningskort eller försändelse som innehåller gireringshandling kommit in till postanstalt. Om synnerliga skäl föreligger kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge att skattskyldig eller

Den som är redovisningsskyldig skall utan anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärdeskatt för varje verksamhet för vilken särskild registrering skall ske enligt 19 §. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod så länge redovisningsskyldighet föreligger. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Kan det antas att ingående skatt för viss skattskyldig regelmässigt kommer att överstiga utgående skatt med minst 1 000 kronor varje månad kan länsstyrelsen besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara en kalendermånad. När särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen för viss skattskyldig besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara helt beskattningsår.

Deklaration skall lämnas till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige registrerats, senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser, om ej annat följer av anvisningarna. Sker inbetalning av skatt enligt 42 § andra stycket i behörig ordning, anses deklarationen ha lämnats till länsstyrelsen den dag inbetalningskort eller försändelse som innehåller gireringshandling kommit in till postanstalt. Om synnerliga skäl föreligger kan regeringen eller myndighet som regeringen bestäm-

¹¹ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

grupp av skattskyldiga får lämna deklaration senare än som nu nämnts.

Föreslagen lydelse

mer medge att skattskyldig eller grupp av skattskyldiga får lämna deklaration senare än som nu nämnts.

Deklaration skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt fastställt formulär.

Efter anmaning skall deklaration lämnas även av den som icke enligt första stycket är deklarationsskyldig.

Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen den 23 november 1956 (nr 623) gäller i tillämpliga delar i fråga om deklaration för mervärdeskatt.

Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen (1956: 623) gäller i tillämpliga delar i fråga om deklaration för mervärdeskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

24 §¹²

Deklarationsskyldig skall i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finns för fullgörande av deklarationsskyldigheten, för kontroll av deklaration och för fastställelse av skatt.

Underlaget skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser.

Underlaget skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända.

Om skyldighet i vissa fall att föra räkenskaper gäller särskilda bestämmelser.

25 §¹³

Den som granskar deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt får taga del även av självdeklaration eller annan handling som upprättats till ledning för inkomsttaxeringen.

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen till utgången av sjunde året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för fastställelse av skatt samt av

¹² Senaste lydelse 1974: 885.

¹³ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

fastställelse av skatt samt av myndighet vid skattekontroll upprättade handlingar.

Föreslagen lydelse

myndighet vid skattekontroll upprättade handlingar.

27 §¹⁴

Efter anmaning skall näringsidkare lämna uppgift om skattepliktig vara, *byggnad* eller tjänst som han förvärvat av, sålt till eller tillhandahållit annan näringsidkare. Bestämmelserna i 39 § 4 mom. taxeringslagen om befrielse från uppgiftsskyldighet gäller i tillämpliga delar.

Efter anmaning skall näringsidkare lämna uppgift om skattepliktig vara eller tjänst som han förvärvat av, sålt till eller tillhandahållit annan näringsidkare. Bestämmelserna i 39 § 4 mom. taxeringslagen (1956: 623) om befrielse från uppgiftsskyldighet gäller i tillämpliga delar.

Bestämmelserna i 46 § taxeringslagen gäller i tillämpliga delar i fråga om kontroll av mervärdeskatt.

32 §

Har den skattskyldige lämnat deklARATION anses skatten fastställd i enlighet med deklARATIONEN *genom preliminärt beslut*.

Har den skattskyldige lämnat deklARATION *enligt 22 §* anses skatten fastställd i enlighet med deklARATIONEN. *Har deklARATION icke lämnats anses skatten fastställd till noll kronor.*

Skatt anses fastställd enligt första stycket utan att beslut meddelas.

33 §

Nytt preliminärt beslut om fastställelse av skatt meddelas när framkomna omständigheter föranleder ändring av tidigare preliminärt beslut.

Föranleder framkomna omständigheter ändring av fastställd skatt meddelar länsstyrelsen beslut om fastställelse av skatten (fastställelsebeslut). Av beslutet skall framgå att den skattskyldige kan erhålla särskilt beslut enligt 36 §.

34 §¹⁵

I annat fall än som avses i 32 § skall preliminärt beslut tillställas den skattskyldige. Beslutet skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas, avräknas eller återbetalas och skälen för beslutet. Av beslutet skall vidare framgå att skattskyldig kan erhålla slutligt beslut om fastställelse av skatt.

Efter utgången av den tid inom vilken deklARATION för den sista redovisningsperioden under beskattningsåret skall lämnas enligt 22 § får sådan ändring av fastställd skatt som berör mer än en redovisningsperiod under beskattningsåret hänföras till den sista redovisningsperioden under beskattningsåret.

¹⁴ Senaste lydelse 1974: 773 (övergångsbest.).

¹⁵ Senaste lydelse 1971: 400.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §¹⁶

Fråga om *preliminärt beslut* får icke väckas efter den 30 november tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket *redovisningsperioden* gått till ända.

Preliminärt beslut får icke meddelas senare än tre år efter utgången av kalenderår som anges i första stycket.

Fråga om *fastställelsebeslut* får icke väckas efter den 30 november tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket *beskattningsåret* gått till ända.

Har särskilt beslut meddelats får fråga om nytt *fastställelsebeslut* icke prövas.

36 §¹⁷

Slutligt beslut om fastställelse av skatt skall meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom två månader från den dag då han fått del av *preliminärt beslut*. Föreligger särskilda skäl får *slutligt beslut* meddelas även om den skattskyldige ej begärt det.

Slutligt beslut skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas, avräknas eller återbetalas.

Har slutligt beslut enligt första stycket varken begärts eller meddelats och har tre år förflutit efter utgången av det kalenderår under vilket *redovisningsperioden* gått till ända, anses skatten fastställd genom *slutligt beslut* i enlighet med senaste meddelade *preliminära beslut* eller, om *preliminärt beslut* icke meddelats, i enlighet med *deklaration*. Motsvarande gäller när varken *deklaration* lämnats eller *preliminärt beslut* meddelats, varvid skatten anses fastställd till noll kronor. *Slutligt be-*

Särskilt beslut om fastställelse av skatt skall meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket *beskattningsåret* gått till ända. *Har fastställelsebeslut enligt 33 § meddelats* skall dock *särskilt beslut* meddelas, om den skattskyldige begär sådant beslut inom två månader från den dag då han fått del av *fastställelsebeslutet*. Föreligger särskilda skäl får *särskilt beslut* om fastställelse av skatt meddelas även om den skattskyldige ej begärt det.

Har särskilt beslut meddelats får fråga om nytt sådant beslut icke prövas.

¹⁶ Senaste lydelse 1973: 928.

¹⁷ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

slut enligt detta stycke anses dock icke föreligga tidigare än två månader efter det att den skattskyldige fått del av nytt preliminärt beslut.

*Föreslagen lydelse*38 §¹⁸

Har skattskyldig i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för fastställelse av skatt eller underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift samt har detta föranlett att skatt *icke fastställts eller* fastställts till för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp, sker efterbeskattning. Detsamma gäller när skattskyldig har lämnat oriktig uppgift i mål om skatt.

Har skattskyldig i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för fastställelse av skatt eller underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift samt har detta föranlett att skatt fastställts till för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp, sker efterbeskattning. Detsamma gäller när skattskyldig har lämnat oriktig uppgift i mål om skatt.

Efterbeskattning får icke ske om det belopp som den skattskyldige skulle ha att erlægga är att anse som ringa eller det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker.

Kan uppgift som den skattskyldige lämnat icke läggas till grund för en tillförlitlig beräkning får efterbeskattning ske efter skälig grund.

Bestämmelserna i 34 § gäller i tillämpliga delar vid efterbeskattning.

39 §¹⁹

Beslut om efterbeskattning skall innehålla uppgift om den skatt som skall betalas.

Utan hinder av bestämmelserna i 55—57 §§ äger länsstyrelsen från skatt som skall betalas enligt första stycket för viss redovisningsperiod avräkna skatt som den skattskyldige kan återfå för annan redovisningsperiod under samma kalenderår. Som förutsättning härför gäller att det belopp som den skattskyldige kan återfå understiger det belopp som han skall betala och att allmänna ombudet tillstyrkt att avräkning får ske.

Utan hinder av bestämmelserna i 55—57 §§ äger länsstyrelsen från skatt som skall betalas enligt beslut om efterbeskattning för viss redovisningsperiod avräkna skatt som den skattskyldige kan återfå för annan redovisningsperiod under samma beskattningsår.

¹⁸ Senaste lydelse 1978: 197.

¹⁹ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §²⁰

Efterbeskattning får ske först sedan *slutligt* beslut om fastställelse meddelats eller *sådant beslut föreligger enligt 36 § tredje stycket och endast om fråga om efterbeskattning* prövats senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket *redovisningsperioden* gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller *slutligt* beslut i målet vunnit laga kraft.

Efterbeskattning får ske först sedan *särskilt* beslut om fastställelse av skatt meddelats eller *när fråga om fastställelsebeslut enligt 35 § icke längre får väckas. Efterbeskattning får icke ske med mindre fråga därom* prövats senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket *beskattningsåret* gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller *särskilt* beslut i målet vunnit laga kraft.

Har den skattskyldige avlidit, påföres efterbeskattning hans dödsbo. Sådan efterbeskattning får ske endast om fråga därom prövats senast under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket boupp-teckning efter den skattskyldige lämnats in för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för honom får, även efter utgången av den i första eller andra stycket angivna tiden, efterbeskattning ske för det år som brottet avser. Detsamma gäller, om efterbeskattning medför att den skattskyldige enligt 12 § skattebrottslagen (1971: 69) är fri från ansvar för sådant brott. Efterbeskattning som har sagts nu får dock ske endast om fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det under vilket åtalet väcktes eller åtgärd som avses i 12 § skattebrottslagen vidtogs. Har den skattskyldige avlidit, skall fråga om efterbeskattning av dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Efterbeskattning som har åsatts efter åtal mot den skattskyldige skall undanröjas av länsstyrelsen, om åtalet ej bifalls till någon del. Detta gäller dock ej, om åtalet ogillas med stöd av 12 § skattebrottslagen.

Tredje stycket skall tillämpas också i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för den juridiske personen eller är fri från ansvar för sådant brott på grund av 12 § skattebrottslagen.

46 §²¹

Har besvär anförts över *slutligt* beslut om fastställelse av skatt eller beslut om efterbeskattning eller beslut av länsrättsrådet eller kamrarrätt, kan den skattskyldige av länsstyrelsen få anstånd med betalning av skatt. Bestämmelserna i 49 § 1 mom. uppbördslagen (1953:

Har besvär anförts över *särskilt* beslut om fastställelse av skatt eller beslut om efterbeskattning eller beslut av länsrättsrådet eller kamrarrätt, kan den skattskyldige av länsstyrelsen få anstånd med betalning av skatt. Bestämmelserna i 49 § 1—3 mom. uppbördslagen

²⁰ Senaste lydelse 1978: 197.

²¹ Senaste lydelse 1974: 771 (övergångsbest.).

Nuvarande lydelse

272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering äger motsvarande tillämpning.

Har avräkning enligt 39 § andra stycket icke skett enbart på den grunden att belopp som den skattskyldige kan återfå överstiger vad han har att betala, får länsstyrelsen, om besvär anförts enligt 55 §, medge anstånd med betalningen.

Föreslagen lydelse

(1953: 272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering äger motsvarande tillämpning.

49 §²²

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten *med minst 1 000 kronor*, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Understiger skillnaden mellan ingående skatt och utgående skatt 1 000 kronor, återbetalar länsstyrelsen skillnadsbeloppet när det icke kan avdragas eller kvittas enligt 17 § fjärde stycket. Föreligger särskilda skäl, kan länsstyrelsen även i annat fall besluta om återbetalning av belopp under 1 000 kronor.

Skattskyldig som är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket har icke rätt till återbetalning av ingående skatt.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatten enligt beslut om fastställelse, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Den som i annat fall får nedsättning i eller befrielse från skatt som avkrävs honom, återfår av länsstyrelsen vad han betalat för mycket.

Vid återbetalning av överskjutande ingående skatt som den skattskyldige är berättigad att återfå enligt första eller andra stycket får endast restförd mervärdeskatt och därpå belöpande restavgift avräknas.

Överstiger ingående avdragsgill skatt enligt deklaration den utgående skatten, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet i den mån kvittning icke skett enligt 17 § sjunde stycket.

Överstiger skatt som skattskyldig betalat för viss redovisningsperiod skatt som fastställts eller anses fastställd, återbetalar länsstyrelsen det överskjutande beloppet.

Vid återbetalning av överskjutande ingående skatt som den skattskyldige är berättigad att återfå enligt första stycket får endast restförd mervärdeskatt och därpå belöpande restavgift avräknas.

²² Senaste lydelse 1974: 771 (övergångsbest.).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Fordran på överskjutande ingående skatt får ej särskilt överlåtas eller utmätas.

I övrigt gäller uppbördslagens bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

I övrigt gäller uppbördslagens (1953: 272) bestämmelser om restitution av skatt i tillämpliga delar beträffande återbetalning av mervärdeskatt.

51 §²³

Talan mot meddelat *slutligt* beslut eller mot beslut att icke meddela *slutligt* beslut eller mot beslut om efterbeskattning, skattskyldighet, redovisningsskyldighet eller restavgift förs hos länskattevärdens genom besvär.

Talan mot meddelat *särskilt* beslut eller mot beslut att icke meddela *fastställelsebeslut eller särskilt* beslut eller mot beslut om efterbeskattning, skattskyldighet, redovisningsskyldighet eller restavgift förs hos länskattevärdens genom besvär.

Mot beslut om skatterevision eller mot länsstyrelsens beslut i fråga om registrering eller föreläggande av vite får talan ej föras.

Mot *fastställelsebeslut* eller mot beslut om skatterevision eller mot länsstyrelsens beslut i fråga om registrering eller föreläggande av vite får talan ej föras.

Talan mot länsstyrelsens beslut i övrigt enligt denna lag föres hos riksskatteverket genom besvär. Mot riksskatteverkets beslut får talan ej föras.

55 §²⁴

Skattskyldig får anföra besvär i särskild ordning om

1) skatt fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller om vad som är skattepliktigt,

2) skatt fastställts mer än en gång för samma omsättning,

3) beskattningen blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

4) någon till följd av underlåtenhet att lämna deklARATION eller infordrad uppgift, felaktighet i deklARATION eller annan uppgift som han lämnat eller i uppgift eller handling som legat till grund för sådan deklARATION eller uppgift fått skatten för viss redovisningsperiod fastställd till belopp som väsentligt avviker från vad som rätteligen bort fastställas för perioden,

5) någon i annat fall kan åberopa omständighet eller bevis som bort föranleda att skatten fastställts till belopp som väsentligt avviker från vad som fastställts.

Besvär enligt första stycket 4 och 5 får upptagas till prövning endast om besvaren kan grundas på omständighet eller bevis, varom kännedom saknats när skatten fastställts, och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse icke i annan ordning åberopat omständigheterna eller beviset för att få rättelse.

²³ Senaste lydelse 1978: 197.

²⁴ Senaste lydelse 1971: 400.

Nuvarande lydelse

Besvär som avses i första stycket får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket *redovisningsperioden gått till ända*.

Allmänt ombud får enligt första och tredje styckena anföras besvär till den skattskyldiges förmån och i fall som avses i första stycket 3 även till den skattskyldiges nackdel.

Föreslagen lydelse

Besvär som avses i första stycket får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket *beskattningsåret gått till ända*.

Bestämmelserna i 34 § gäller i tillämpliga delar vid prövning av besvär i särskild ordning.

64 g §²⁵

Fråga om särskild avgift prövas av länsstyrelsen. Fråga om skatte-tillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av skatterätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften ej har godtagits efter prövning i sak eller ej har prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller *slutligt* beslut i målet vunnit laga kraft.

Fråga om särskild avgift prövas av länsstyrelsen. Fråga om skatte-tillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av skatterätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften ej har godtagits efter prövning i sak eller ej har prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller *särskilt* beslut i målet vunnit laga kraft.

Har skattskyldig hemställt om eftergift av beslutad avgift, meddelas nytt beslut i avgiftsfrågan även om hemställan icke bifallits.

Utan hinder av vad som eljest föreskrivs om besvär, skall skattskyldigs yrkande i fråga om särskild avgift prövas, om beslut om skatten för den redovisningsperiod som avgiften avser icke har vunnit laga kraft. Detsamma gäller sådant yrkande av allmänt ombud till förmån för skattskyldig. Om yrkande som har sagts nu framställs först i regeringsrätten eller kammarrätt, kan domstolen förordna att målet om särskild avgift skall upptagas och vidare handläggas av skatterätt.

Anvisningar

till 2 §

1.²⁶ Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet,

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet, även

²⁵ Senaste lydelse 1978: 197.

²⁶ Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

även om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunal-skattelagen. Som yrkesmässig räknas även annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsättes under rörelseliknande former.

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses som yrkesmässig endast om den sker under butiksmässiga former. Utan hinder härav anses alltid som yrkesmässig försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering, finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtogs av företaget samt omsättning av fartyg eller luftfartyg som utgör anläggningstillgång och varit undantaget från skatteplikt vid förvärvet eller införseln.

Utgivning av program eller katalog för verksamhet som ej medför skattskyldighet anses icke som yrkesmässig.

Utländsk företagare anses bedriva yrkesmässig verksamhet här i landet även när han omsätter varor som han lagt i lager eller förvärvat inom eller infört till landet för leverans efter montering, installation

Föreslagen lydelse

om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunal-skattelagen. Som yrkesmässig räknas även omsättning av produkter från eller uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunal-skattelagen och annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Den som yrkesmässigt omsätter tjänst som avses i 10 § första stycket 2 eller 4 anses bedriva yrkesmässig byggnadsverksamhet. Sådan verksamhet omfattar även tjänst som den skattskyldige utför eller låter utföra på fastighet som för honom utgör lagertillgång i förvärvskällan rörelse enligt kommunal-skattelagen. Som lagertillgång i byggnadsverksamhet skall dock enligt denna lag ej räknas fastighet som avses i 24 § 2 mom. kommunal-skattelagen och som av den skattskyldige stadigvarande brukas som bostad eller för fritidsändamål.

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses ej som yrkesmässig. Som yrkesmässig anses dock försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering och finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtogs av företaget. Som yrkesmässig anses alltid omsättning av vara som vid förvärvet eller införseln har varit undantagen från skatteplikt enligt 8 § 1. Tillhandahållande av kost åt personal anses som yrkesmässig verksamhet endast när det sker i serveringsrörelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

eller annan tjänst eller inom landet tillhandahåller byggnadsentreprenad eller annan tjänst.

Föreligger skattskyldighet för utländsk företagare, som icke är bosatt eller icke stadigvarande vistas här i landet eller, om fråga är om juridisk person, icke har fast driftställe här i landet, skall företagaren företrädas av en av länsstyrelsen godkänd representant. Sådan representant skall enligt fullmakt av den utländske företagaren som ombud för företagaren svara för redovisningen av skatt för den verksamhet som skattskyldigheten omfattar och i övrigt företräda den utländske företagaren i frågor som gäller skatt enligt denna lag. Länsstyrelsen kan kräva, att säkerhet skall ställas för skattens betalning. Underlag för kontroll av skatteredovisningen skall finnas tillgängligt hos representanten.

Verksamhet som staten eller kommun bedriver för att uteslutande tillgodose eget behov räknas som yrkesmässig endast när den drives i bolagsform eller liknande. Detta gäller även vid ekonomiskt samgående mellan staten och kommun eller mellan kommuner för verksamhet som avser visst gemensamt ändamål. Med kommun förstås även landstingskommun.

Bedriver staten, kommun eller kommuner var för sig eller gemensamt verksamhet som icke uteslutande tillgodoser egna behov, räknas verksamheten, när den ej drives i bolagsform eller liknande, som yrkesmässig till den del den avser annat än egna behov. Som yrkesmässig verksamhet anses alltid statens järnvägars befordran av varor, postverkets befordran av varor i dilligersrörelsen samt postverkets befordran av postpaket och gruppkursband. Som yrkesmässig verksamhet anses vidare alltid kommuns omsättning av vara som avses i 8 § 4, transport i samband med renhållning eller omhändertagande och förstöring av vara.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt *andra* eller *tredje* stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt *sjunde* eller *åttonde* stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

^{27a} *Verksamhet som medlem i sameby utför enligt rennäringslagen (1971: 437) för samebyns räkning anses ej som yrkesmässig.*

2.²⁷ Med omsättning av vara, byggnad eller tjänst förstås enligt denna lag att vara eller byggnad säljes och att tjänst utföres eller förmedlas (tillhandahålles) mot vederlag. Med försäljning likställs byte.

2. Med omsättning förstås enligt denna lag att vara levereras i samband med försäljning, att tjänst utföres eller förmedlas (tillhandahålls) mot vederlag, att betalning uppbärs i förskott eller a conto för beställd vara eller tjänst samt att vara eller tjänst uttas. Med försäljning eller tillhandahållande likställs byte. Med uttag förstås att

²⁷ Senaste lydelse 1978: 73.

^{27a} Enligt förslag i prop. 1978/79: 44.

Nuvarande lydelse

Med omsättning förstås vidare uttag av vara ur verksamhet för annat ändamål än för försäljning, när rätt till avdrag för ingående skatt föreligger enligt 17 §. Som omsättning anses i enlighet härmed uttag av vara för den skattskyldiges eller hans anställdas personliga bruk. Utför den som bedriver byggnadsrörelse reparations-, underhålls- eller förbättringsarbete på

Föreslagen lydelse

a) vara tas i anspråk av den skattskyldige eller överläts utan vederlag eller mot vederlag som understiger det allmänna saluvärdet, när rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till den skattskyldiges förvärv av varan har förelegat,

b) vara överförs från verksamhetsgren som medför skattskyldighet till verksamhetsgren som ej medför skattskyldighet,

c) skepp, fartyg eller luftfartyg eller del, tillhör eller utrustning därtill, som vid förvärvet eller införseln har undantagits från skatteplikt enligt 8 § 1, tas i anspråk för ändamål som ej berättigar till sådant undantag,

d) tjänst, som även på annat sätt yrkesmässigt omsätts i verksamhet, utförs av den skattskyldige för egen eller annans räkning utan vederlag eller mot vederlag som understiger det allmänna saluvärdet; om ej annat följer av andra stycket,

e) tjänst i yrkesmässig byggnadsverksamhet av annan än den skattskyldige tillförs fastighet som innehåller eller nyttjas av den skattskyldige för annat ändamål än stadigvarande bruk i byggnadsverksamheten,

f) vara, som utgör omsättnings-tillgång i skattskyldigs verksamhet, utnyttjas av den skattskyldige eller annan för privat bruk, när värdet av det privata utnyttjandet är mer än ringa.

Omsättning enligt första stycket d) anses ej föreligga, om tjänst som uttas avser nyttjande av förhyrt fordon och rätt till avdrag för ingående skatt som belöper på hyran inte alls eller endast delvis föreligger enligt 18 § första stycket 3 eller 18 § andra stycket. Utför skattskyldig själv tjänst för egen räkning anses omsättning enligt första stycket d) föreligga endast

Nuvarande lydelse

egen fastighet, som icke användes i rörelsen och ej heller utgör lager-tillgång i denna, anses uttag av byggnadsmaterial och annat material för arbetet som omsättning. Omsättning föreligger även när den som bedriver handel med begagnade personbilar eller begagnade motorcyklar i förening med verkstadsrörelse uttager vara ur verkstadsrörelsen för att tillföras begagnad personbil eller begagnad motorcykel som utgör omsättningsvara i handeln med begagnade sådana fordon.

Uttag av byggnad anses som omsättning när uttaget sker ur byggnadsrörelse. Andra stycket äger därvid motsvarande tillämpning. Byggnad anses som uttagen även om den behålles av den som driver byggnadsrörelsen utan att användas för stadigvarande bruk i denna.

Som omsättning anses icke uttag av maskin eller annan skattepliktig vara med undantag av skattepliktig personbil eller motorcykel från lager av omsättningsvaror för användning som anläggningstillgång eller material i den skattskyldiges skattepliktiga verksamhet.

Som omsättning anses icke heller skadevällandes avhjälpande av skada. Ersättning som erhålles för annat omhändertagande än sådant som avses i 11 § 3 anses icke som omsättning för mottagaren.

Med personbil förstås enligt denna lag även lastbil med skåpkarosseri och buss, om fordonets totalvikt är högst 3 000 kilogram.

till 4 §

Med leverans av vara förstås att varan avlämnas eller avsänds till köparen.

till 5 §

Med verksamhet förstås förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

Med verksamhet förstås förvärvskälla enligt kommunalskattelagen (1928: 370).

Med ingående skatt avses även skatt som enligt 16 § fjärde eller femte stycket har upptagits i faktura eller intyg.

Föreslagen lydelse

om han i samband med tjänsten tar ut vara av mer än ringa värde.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till 5 a §

Beskattningsår enligt denna lag utgörs av beskattningsåret enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Om den verksamhet redovisningen avser inte medför skattskyldighet enligt den lagen, utgörs beskattningsåret av kalenderåret. Förs i verksamheten räkenskaper som avslutas med årsbokslut, får dock räkenskapsåret utgöra beskattningsår om det sammanfaller med räkenskapsår som är tillåtet enligt bokföringslagen (1976: 125).

till 6 §²⁸

Redovisningsskyldighet för delägare i enkelt bolag, s. k. gruvbolag eller partrederi bestämmes av bolagets eller rederiets hela skattepliktiga omsättning. Motsvarande gäller vid samäganderätt.

Avvecklas verksamhet, för vilken redovisningsskyldighet föreligger, skall redovisning av skatt fullgöras till och med den redovisningsperiod under vilken avvecklingen slutförts.

till 8 §²⁹

Som yrkesmässig sjöfart anses även transport med skepp av eget gods. Undantaget för skepp gäller icke sådan farkost, för vilken förflyttningen är av underordnad betydelse i förhållande till huvuduppgiften. Flodspruta, pontonkran, flytdocka och annan till tulltaxenummer 89.03 hänförlig farkost än bärgningsfartyg utgör skattepliktig vara.

Undantaget för fartyg för yrkesmässigt fiske gäller alla fartyg, som säljes eller införes för att användas vid sådant fiske, oavsett om fartyget är särskilt anordnat för detta ändamål.

Undantaget för fartyg för livräddning, gäller endast sådant fartyg som ställes till förfogande för Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne.

Undantaget för gas och annat bränsle gäller icke vara, som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksva.

Undantaget för allmän nyhetstidning gäller sådan publikation av dagspresskaraktär som normalt utkommer med minst ett nummer varje vecka.

Undantaget för periodisk publikation under 6 gäller svenskt och utländskt alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkom-

Undantaget för periodisk publikation under 6 gäller svenskt och utländskt alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkom-

²⁸ Senaste lydelse 1973: 928.

²⁹ Senaste lydelse 1974: 888 jfr 1975: 923.

Nuvarande lydelse

mer med normalt minst fyra nummer om året. Till sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för idrottsligt ändamål hänföres endast sammanslutning som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller Svenska korporationsidrottsförbundet eller är representerad inom Sveriges olympiska kommitté. Som försvarsfrämjande sammanslutning räknas endast sammanslutning som anges i 1 § punkt 1 kungörelsen den 11 december 1953 (nr 737) angående frivillig försvarsverksamhet eller som har till uppgift att stödja hemvärnets verksamhet.

Fordon under 11 anses som begagnat endast om det tidigare för annat ändamål än yrkesmässig återförsäljning sålts eller uttagits inom landet eller införts till landet. Har ny personbil eller ny motorcykel anskaffats för yrkesmässig uthyrning anses fordonet icke som begagnat när det säljes eller uttages av uthyraren.

Föreslagen lydelse

mer med normalt minst fyra nummer om året. Till sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för idrottsligt ändamål hänföres endast sammanslutning som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller Svenska korporationsidrottsförbundet eller är representerad inom Sveriges olympiska kommitté. Som försvarsfrämjande sammanslutning räknas endast sammanslutning som anges i 1 § kungörelsen (1970: 301) om frivillig försvarsverksamhet eller som har till uppgift att stödja hemvärnets verksamhet.

till 10 §³⁰

Tjänst under 1 är icke skattepliktig om den avser annan sådan vara som är undantagen från skatteplikt enligt 8 § än begagnad personbil eller begagnad motorcykel. Skatteplikt föreligger ej heller för lagring av vara åt annan än skattskyldig eller för tvätt av utrustning till icke skattepliktigt fartyg eller luftfartyg. Tjänst som avser sådan krigsmateriel, som anges i 8 § under 2 och som äges av staten, är skattefri.

Med tillverkning på beställning avses förfärdigande av vara av material som huvudsakligen tillhandahålles av beställaren.

Som skattepliktig uthyrning anses icke tillhandahållande av mätare, apparat eller dylikt vid abonnemang på gas, vatten, värme, elektrisk kraft, teletjänst eller liknande.

Med servering förstås tillhandahållandet av mat, dryck eller annan

Skatteplikt föreligger icke för lagring av vara åt annan än skattskyldig eller för tvätt av utrustning till icke skattepliktigt fartyg eller luftfartyg. Tjänst under 1 som avser sådan krigsmateriel, som anges i 8 § under 2 och som äges av staten, är skattefri.

³⁰ Senaste lydelse 1973: 928.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

serveringsvara för förtäring på stället inom därför iordningställd lokal eller plats.

Förmedling under 1 är skattepliktig endast när den sker av den som är handelsagent enligt lagen (1914: 45) om kommission, handelsagentur och handelsresande.

Som skattepliktig anses icke rengöring av möbler och annan lös egendom i samband med rengöring av bostäder och andra lokaler.

Med omhändertagande och förstöring avses även omhändertagande av sopor och avfall.

Till skattepliktig tjänst under 5 hänföres även tjänst som avser inredning av byggnad eller anläggning.

Tjänst som innebär bärgning räknas som transporttjänst.

Med annonsering avses ackquisition och utformning av annons samt införande av annons, dvs. upplåtelse av annonsutrymme i tidning eller annan publikation eller i s. k. Ijustidning.

till 11 §³¹

Med resgodsbefordran avses även transport av personbil eller motorcykel med fartyg i inrikes trafik, när transporten utföres i samband med befordran av fordonets förare med samma transportmedel.

Undantaget under 3 för transporter till eller från utlandet gäller direkta sådana transporter. Sker särskild transport av export- eller importgods helt inom landet, föreligger skattepliktig transporttjänst.

Med transport i samband med renhållning förstås även bortforsling av sopor, avfall eller liknande från fastighet enligt avtal som icke endast gäller tillfälligt transportuppdrag.

Undantaget under 3 för tjänst för utländsk uppdragsgivares räkning gäller endast när tjänsten har avseende på verksamhet som uppdragsgivaren bedriver och som skulle ha medfört skattskyldighet till mervärdeskatt, om den bedrivits här i landet.

Undantaget under 9 gäller ej när fråga är om djursjukvård.

till 14 §³²

I beskattningsvärdet ingår i förekommande fall även annan statlig skatt eller avgift än mervärdeskatt.

Med vederlag avses vid omsättning mot kontant betalning den erhållna likviden minskad med rabatt som direkt avgår från likviden och vid annan omsättning det pris som överenskommits vid avtalets ingående enligt då utfärdad faktura eller annan handling. I vederlaget skall inräknas avbetalningstillägg, finansieringstillägg,

I vederlaget eller saluvärdet inräknas mervärdeskatt och annan statlig skatt eller avgift.

Med vederlag avses vid omsättning mot kontant betalning den erhållna likviden minskad med rabatt som direkt avgår från likviden och vid annan omsättning det pris som överenskommits vid avtalets ingående enligt utfärdad faktura eller annan handling. I vederlaget skall inräknas avbetalningstillägg och varje annat pris-

³¹ Senaste lydelse 1973: 928.

³² Senaste lydelse 1974: 885.

Nuvarande lydelse

ränta och annat pristillägg som skall erläggas av köparen enligt avtalet. *Utställas i samband med avtalet växel eller annat skuldebrev för betalningen, utgöres det avtalade priset av belopp enligt sådan handling med tillägg av kontant likvid som därutöver erlagts. Detta gäller även om lägre pris anges i faktura eller liknande handling.*

Vid beräkning av beskattningsvärde eller skattepliktig omsättning får avdrag icke göras för s. k. villkorlig rabatt som utgår vid betalning inom viss tid. Ej heller får avdrag göras för diskonto vid diskontering av kundväxel.

Vid omsättning som innebär att ny eller renoverad bilmotor lämnas till bestämt pris mot att en renoveringsbar bilmotor av samma slag tages i byte utan särskild värdering, skall i beskattningsvärdet icke inräknas något värde för den inbytta motorn. Vad nu sagts gäller även vid annan jämförlig omsättning.

Varas saluvärde bestämmes enligt ortens pris enligt samma grunder som föreskrives i kommunalskattelagen.

Vid sådan försäljning av vara i förening med varans inmontering i fastighet som ej utgör byggnads- eller anläggningsentreprenad och ej ingår såsom ett led i sådan entreprenad, exempelvis försäljning i förening med inmontering av enbart spis eller kylskåp, utgöres beskattningsvärdet av hela vederlaget. Uttages särskild ersättning för inmonteringen, bestämmes beskattningsvärdet för denna del av vederlaget enligt vad som gäller för tjänst som avser fastighet.

Vid skattepliktig omsättning av inventarium eller annan tillgång som tillhör verksamhet utgöres beskattningsvärdet alltid av vederlaget eller saluvärdet eller, i fråga om monteringsfärdigt hus, 60 procent av vederlaget eller saluvärdet.

Utgår gemensamt vederlag för såväl skattepliktig som icke skattepliktig omsättning bestämmes beskattningsvärdet genom uppdelning av vederlaget efter skälig grund.

Vid omsättning av byggnad anses särskild ersättning för tjänst som avses i 10 § 5 som vederlag för sådan tjänst.

Vid försäljning av byggnad och mark bestämmes det på byggnads-

Föreslagen lydelse

tillägg som skall erläggas av köparen enligt avtalet *utom ränta.*

Utgår gemensamt vederlag vid omsättning av varor eller tjänster, för vilka olika regler för beskattningsvärdets bestämmande gäller eller av vilka en del icke är skattepliktiga, bestäms beskattningsvärdet genom uppdelning av vederlaget efter skälig grund. *Motsvarande gäller saluvärde vid uttag.*

Vid uttag av tjänst som avser fastighet anses saluvärdet motsvara summan av nedlagda kostnader jämte ränta på eget kapital och värdet av den skattskyldiges eget arbete.

Nuvarande lydelse

den belöpande vederlaget till skillnaden mellan hela vederlaget minskat med särskild ersättning för tjänst som avses i 10 § 5 och saluvärdet av marken vid försäljningstillfället. Ingår i saluvärdet av marken värde som enligt anvisningarna till 9 § skall anses som omsättning av skattepliktig tjänst, bestämmes beskattningsvärdet här för enligt 14 § andra stycket. Motsvarande gäller vid annan omsättning av byggnad eller mark som utgör lagertillgång i byggnadsrörelse. Uttages del av byggnad bestämmes beskattningsvärdet till skälig del av beräknat saluvärde för hela byggnaden. Vad nu sagts gäller även ifråga om sådant värde som avses i anvisningarna till 9 §, när mark uttages för att delvis användas för annat ändamål än för stadigvarande bruk i byggnadsrörelsen.

Föreslagen lydelse

Med monteringsfärdigt hus förstås hus avsett för stadigvarande bruk, som för uppförande på fast grund levereras antingen i form av färdigställda byggnadselement, innefattande fullständig sats av bjälklags-, vägg- och takkonstruktioner, även med tillhörande beklädnads- och isoleringsmaterial, samt byggnadssnickerier, eller på motsvarande sätt färdigmonterat.

till 15 §³³

Kreditnota som avses i fjärde och femte styckena och som medför rätt till minskning av utgående skatt för säljaren, medför motsvarande minskning av ingående skatt för köparen.

Kreditnota som avses i tredje och fjärde styckena och som medför rätt till minskning av utgående skatt för säljaren, medför motsvarande minskning av ingående skatt för köparen eller, om denne har överlåtit verksamheten, för den som tar emot förmånen.

till 17 §³⁴

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling om icke säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp.

Bestämmelserna i 17 § andra stycket gäller oberoende av till

³³ Senaste lydelse 1970: 166.

³⁴ Senaste lydelse 1973: 928.

Nuvarande lydelse

vilken förvärvskälla enligt kommunalskattelagen (1928: 370) den fastighetsförvaltande verksamheten är att hänföra.

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis användes i verksamheten. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som omfattas av skyldighet att erlagga mervärdeskatt, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skäligen grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Kan det styrkas att vid leverans av vara till skattskyldig här i landet skatt erlagts för utländsk ej skattskyldig leverantörs räkning vid varans införsel, föreligger avdragsrätt för köparen med belopp motsvarande den av tullmyndigheten uttagna skatten, om avdragsrätt förelegat om köparen själv erlagt skatten.

Avdragsrätten för ingående skatt på jordbruksarrende omfattar hela skatten, även om i arrendet ingår värdet av bostad.

Finansieringsföretag äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till värdet av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget.

Skattskyldigs avdragsrätt omfattar även ingående skatt som hänför sig till avhjälpande av skada som han vållat i sin verksamhet.

Förvärv eller införsel för verksamhet föreligger även när skattskyldigs kostnad härför bestrides av skadevällande eller försäkringsgivare.

Föreslagen lydelse

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verksamheten. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skäligen grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Har fastighetsägare inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket utförts ny-, till- eller ombyggnad av fastighet medgivits skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse av fastigheten eller del därav enligt 2 § fjärde stycket får han vid redovisningen av skatt för den första redovisningsperiod för vilken skattskyldighet föreligger avdraga ingående skatt som hänför sig till byggnadsarbetena till den del de avser lokaler, som upplåts för verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till 19 §³⁵

Skattskyldig anses driva verksamhet i det län, där verksamhetens styrelse har sitt säte eller, om säte för verksamheten ej bestämts eller styrelse ej finnes, där verksamheten drivs från fast driftställe eller, om sådant driftställe ej finnes, där den skattskyldige är bosatt.

Utländsk företagare, som enligt punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 2 § skall företrädas av representant, anses driva verksamhet i det län, där representantens verksamhet anses bedriven enligt första stycket.

Utländsk företagare, som enligt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 2 § skall företrädas av representant, anses driva verksamhet i det län, där representantens verksamhet anses bedriven enligt första stycket.

till 22 §

Om skattskyldig regelmässigt upprättar kortperiodiska bokslut kan länsstyrelsen medge att redovisningsperiod om en eller två månader får förkortas eller förlängas med ett mindre antal dagar. Deklaration skall dock även i sådant fall lämnas inom den för perioden föreskrivna ordinarie tiden.

Deklaration som avser helt kalenderår får lämnas senast den 5 april året därpå.

Deklaration för redovisningsperiod som går till ända den 30 juni får lämnas senast den 20 augusti.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 såvitt avser 2, 8, 10, 14, 16 och 18 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 5, 8, 10, 11, 14, 17, 19 och 22 §§ och i övrigt den 1 januari 1980. I samband med ikraftträdandet skall följande iakttas.

1. Om ej annat följer av 2—16 gäller de äldre bestämmelserna fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före ikraftträdandet och i fråga om tillhandahållande före ikraftträdandet.

2. Har skriftligt avtal om leverans av vara eller byggnad eller tillhandahållande av tjänst träffats före den 1 januari 1980 gäller de äldre bestämmelserna i fråga om tidpunkten för inträde av skattskyldighet, redovisningsskyldighet och rätt till avdrag för ingående skatt.

3. De äldre bestämmelserna i 18 § andra stycket 2 tillämpas till utgången av år 1979.

4. De nya bestämmelserna i 2 § första stycket, i 14 § om uttag av tjänst, i 16 § fjärde stycket, i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 2 §, i punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 2 § om kost åt personal, i anvisningarna till 5 § om skatt som har upptagits i faktura enligt 16 § fjärde stycket samt i första stycket av anvisningarna till 22 § tillämpas först efter utgången av år 1979.

³⁵ Senaste lydelse 1973: 928.

5. De äldre bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 2 § om uttag av vara ur verkstadsrörelse och i 17 § tredje stycket tillämpas ej efter utgången av år 1978.

6. De nya bestämmelserna i anvisningarna till 14 § om att ränta ej skall inräknas i beskattningsvärdet tillämpas i fråga om ränta som avtalas efter utgången av år 1978.

7. De nya bestämmelserna i åttonde stycket av anvisningarna till 17 § gäller endast om slutbesiktning eller motsvarande åtgärd har vidtagits efter utgången av oktober månad 1978.

8. De äldre bestämmelserna gäller fortfarande vid omsättning av byggnad, som vid utgången av år 1979 utgör lagertillgång i byggnadsrörelse, samt värde enligt anvisningarna till 9 § som har tillförts mark som vid denna tidpunkt utgör lagertillgång i sådan rörelse. Motsvarande gäller för vad som därefter tillförs sådan byggnad eller mark som ett led i färdigställande av vid utgången av år 1979 pågående arbeten.

9. De nya bestämmelserna i 15 § femte—sjunde styckena, i 17 § fjärde och femte styckena och i 46 § om anstånd tillämpas från ingången av år 1979.

10. Skattskyldig som efter utgången av år 1979 skall lämna redovisning enligt 22 § för helt beskattningsår får, om beskattningsåret ej sammanfaller med kalenderår, lämna en deklaration för tiden från ingången av år 1980 till ingången av närmast följande beskattningsår.

11. De nya bestämmelserna i 24, 25 och 34 §§, 38 § fjärde stycket och 55 § tillämpas i fråga om beskattningsår som börjar efter utgången av år 1979. De äldre bestämmelserna i 24 och 25 §§ tillämpas i fråga om underlag eller deklaration som avser tid dessförinnan.

12. De nya bestämmelserna i 33, 35, 36, 40, 51 och 64 g §§ tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Preliminärt beslut och slutligt beslut enligt de äldre bestämmelserna anses som fastställelsebeslut resp. särskilt beslut enligt de nya bestämmelserna.

13. De nya bestämmelserna i 5 a § tillämpas även före ikraftträdandet vid beräkning av tid enligt 24, 25, 35, 36, 39, 40 eller 55 §.

14. Skattskyldig som bedriver yrkesmässig återförsäljning av personbilar eller motorcyklar får, beträffande sådant fordon som vid ingången av år 1979 finns i lager och som har varit undantaget från skatteplikt enligt 8 § 11 vid förvärvet, tillgodoföra sig avdrag för ingående skatt med belopp som skulle ha utgjort ingående skatt om förvärvet skett den 1 januari 1979 eller senare. Motsvarande gäller i fråga om förvärv för sådana fordon i den mån uttag har skett och beskattats eller rätt till avdrag för ingående skatt ej förelegat. Avdrag som avser visst fordon får göras när skatt redovisas för omsättning av fordonet. Har omsättning ej skett vid utgången av april månad 1979 får avdraget ändå åtnjutas i den deklaration som skall lämnas närmast därefter.

15. Skattskyldig får vid redovisning av skatt för den första redovisningsperioden efter utgången av år 1979 redovisa utgående skatt som belöper på gjorda tillhandahållanden före den 1 januari 1980 och samtidigt göra avdrag för ingående skatt som hänför sig till förvärv eller införsel före sistnämnda tidpunkt, under förutsättning att redovisningskyldighet eller avdragsrätt ej har inträtt dessförinnan.

16. Länsstyrelsen får i fråga om redovisningsperioder som infaller under år 1980 eller 1981 för viss skattskyldig medge anstånd med redovisning av skatt längst till utgången av andra månaden efter redovisningsperiodens slut. Sådant anstånd får medges skattskyldig för vilken

de nya bestämmelserna i 5 a § innebär väsentlig likviditetspåfrestning. I fråga om länsstyrelsens beslut i sådan fråga gäller bestämmelserna i 51 § tredje stycket.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Skatten utgår för personbil, buss och lastbil med 2 kronor och 30 öre per kilogram tjänstevikt. Överstiger tjänstevikten 1 600 kilogram, utgår ytterligare skatt med 290 kronor för varje fullt femtiotal kilogram varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kilogram. Skatten beräknas till helt tiotal kronor så att överskjutande krontal bortfaller.

Skatten utgår för personbil, buss och lastbil med 1 krona och 90 öre per kilogram tjänstevikt. Överstiger tjänstevikten 1 600 kilogram, utgår ytterligare skatt med 250 kronor för varje fullt femtiotal kilogram varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kilogram. Skatten beräknas till helt tiotal kronor så att överskjutande krontal bortfaller.

Skatten utgår för motorcykel med 420 kronor om tjänstevikten ej överstiger 75 kilogram, med 550 kronor om tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kilogram, med 840 kronor om tjänstevikten är högre än 160 kilogram men ej överstiger 210 kilogram, samt i annat fall med 1 400 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960: 258) om utjämningskatt på vissa varor

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1960: 258) om utjämningskatt på vissa varor skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

För choklad- och konfektyrvaror som avses i 2 § a samt för

För choklad- och konfektyrvaror som avses i 2 § a samt för

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 918.

² Senaste lydelse 1977: 138.

Nuvarande lydelse

biscuits och wafers utgår skatten med 90 öre för kilogram. I varans vikt inräknas sådant förefintligt emballage med vilket varor av ifrågavarande slag försäljes i detaljhandeln.

För starköl utgår skatten med 5 öre för liter.

Föreslagen lydelse

biscuits och wafers utgår skatten med 1 krona 10 öre för kilogram. I varans vikt inräknas sådant förefintligt emballage med vilket varor av ifrågavarande slag försäljes i detaljhandeln.

För starköl utgår skatten med 8 öre för liter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

4 Förslag till**Lag om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall**

Härigenom föreskrivs följande.

Stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond och Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne skall vara befriade från skattskyldighet enligt lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 då förordningen (1962: 162) om befrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond från arvsskatt och gåvoskatt skall upphöra att gälla.

Motionerna

Till utskottet har hänvisats de med anledning av propositionen väckta motionerna

1978/79: 52 av Leif Zetterberg (c) och Johan Olsson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar att fastställa gränsen för årsredovisning av mervärdeskatt till 25 basbelopp;

1978/79: 59 av Wiggo Komstedt (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att begagnade personbilar och begagnade motorcyklar även framdeles skall vara undantagna från mervärdeskatteplikt;

1978/79: 60 av andre vice talmannen Tage Magnusson m. fl. (m, s, c, fp) vari hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag under 1979 till hur postorderföretagens framtida mervärdeskatte-redovisning skall lösas;

1978/79: 61 av Karl Erik Olsson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen avslår den i proposition 1978/79: 33 föreslagna ändringen i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon;

1978/79: 62 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att de i propositionen föreslagna ändringarna betr. beskattningen av begagnade bilar och motorcyklar avslås,

2. att de i propositionen föreslagna ändringarna betr. skattskyldighetens inträde, vad gäller möjligheten för länsstyrelsen att medge 20 dagars ytterligare anstånd med betalning av mervärdeskatt, avslås,

3. att de i propositionen föreslagna ändringarna beträffande redovisningsperioderna avslås,

4. att de i propositionen föreslagna ändringarna vad gäller frivillig skattskyldighet för uthyrning av rörelsefastigheter och rörelselokaler avslås;

1978/79: 76 av Curt Boström (s) och Johan Olsson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att avslå prop. 1978/79: 33 om ändring i lagen om mervärdeskatt samt

2. att hemställa att regeringen förelägger riksdagen ett nytt förslag om ändring i lagen om mervärdeskatt som bl. a. beaktar vad som i motionen anförts;

1978/79: 77 av Rolf Clarkson (m) och Rune Rydén (m) vari hemställs att riksdagen avslår prop. 1978/79: 33 såvitt avser den generella skyldigheten att redovisa mervärdeskatt enligt faktureringsmetoden;

1978/79: 78 av Erik Hovhammar m. fl. (m, s, fp) vari hemställs att riksdagen måtte besluta att periodiska publikationer som väsentligen framstår som organ för sammanslutningar med syfte att verka för sparfrämjande ändamål undantages från skatteplikt i fråga om mervärdeskatt.

Utskottet behandlar i detta sammanhang också de under allmänna motionstiden 1978 väckta motionerna

1977/78: 514 av Rune Rydén (m) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en allsidig översyn av mervärdeskattelagens regler i vad gäller beskattningen av tryckta skrifter;

1977/78: 948 av tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar höja nedre gränsen för uppgiftsskyldighet om och uttag av mervärdeskatt avseende näringsidkare från 10 000 till 20 000 kr;

1977/78: 972 av Sten Svensson m. fl. (m, fp, c) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande mervärdeskattens funktion;

1977/78: 1440 av Stina Andersson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära lagförslag, varigenom modersmjölken befrias från mervärdeskatt;

1977/78: 1445 av Göthe Knutson (m) vari hemställs att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen angetts rörande sådan ändring i lagen om mervärdeskatt att s. k. fria uppfinnare jämställs med företagare eller företag som bedriver motsvarande verksamhet och är skattepliktiga enligt denna lag;

1977/78: 1446 av Inger Lindquist (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att textila konstverk jämställs med andra konstnärliga alster i fråga om mervärdeskatt.

Utskottet

Propositionen och motioner avseende i denna behandlade frågor

På grundval av mervärdeskatteutredningens betänkande Översyn av mervärdeskatten, del III (Ds B 1977: 6) föreslås i propositionen väsentliga ändringar i lagen om mervärdeskatt. Det mest genomgripande förslaget avser en omläggning av skatteredovisningen, innebärande att för flertalet skattskyldiga skatten inte längre skall erläggas i anslutning till när betalning sker (kontantmetoden) utan med utgångspunkt i när affärshändelserna bokförs (faktureringsmetoden). Skattskyldig med en

årsomsättning på högst 200 000 kr., en gräns som i huvudsak överensstämmer med bokföringsnämndens gräns för förenklad bokföring enligt den s. k. pärmmetoden, skall få redovisa skatten en gång om året och i samband därmed få tiden för redovisningen utsträckt från den 5 februari till den 5 april. Årsredovisningen innebär att en fjärdedel av deklARATIONERNA faller bort. I de fall övergången till faktureringsmetoden leder till större likviditetspåfrestningar skall länsstyrelsen under en övergångsperiod av två år kunna medge anstånd med redovisningen ca 25 dagar. Dessa bestämmelser och en del föreslagna ändringar rörande beslutsförfarandet föreslås gälla från och med 1980 medan de ändrade bestämmelserna i övrigt skall tillämpas efter utgången av 1978.

Till de viktigare nyheterna bland de ändringar som avses gälla redan från och med nästa år hör ett förslag som innebär möjlighet att avlyfta den ingående skatten på skattskyldigs förhyrda rörelselokaler och införande av s. k. fiktiv avdragsrätt för skattskyldig, som köper varor från den som inte är skattskyldig. Den fiktiva avdragsrätten får sin särskilda betydelse för de begagnade personbilarna och motorecyklarna som föreslås bli skattepliktiga varor i den yrkesmässiga bilhandeln. Med hänsyn till att bilbranschen därigenom får en viss ökad skattebelastning avses den som kompensation härför få en sänkning av den s. k. bilaccisen på personbilar, som utgår vid försäljning av nya personbilar och motorcyklar. Det bör tilläggas att den fiktiva avdragsrätten blir av betydelse för alla branscher där begagnade varor omsätts och att den har hälsats med tillfredsställelse av de företag som handlar med båtar, husvagnar, antikviteter, mynt m. m. Bland företag med kreditförsäljning har ett förslag att ränta inte skall räknas in i beskattningsvärdet mottagits som en positiv förändring.

Häruöver föreslås i propositionen flera olika detaljförbättringar i fråga om mervärdesskatten samt höjning av utjämningsskatten och befrielse från arvsskatt för sjöräddningssällskapet.

Med anledning av propositionen har väckts motioner om avslag på densamma i vad den avser mervärdesskatten och om ändringar av förslagen i denna del. Avslagsyrkandet framförs i motionen 76 (s och c) och motiveras bl. a. med att propositionen inte i tillräcklig grad beaktat de likviditetsproblem som uppkommer för näringslivet vid en övergång till faktureringsmetoden. Redovisningsfrågan behandlas också i motionen 77 (m), där yrkandet går ut på att kontantmetoden skall bibehållas. De särskilda övergångsproblem som uppkommer för postorderföretagen tas upp i motionen 60 (m, s, c, fp) och föranleder motionärerna att begära förslag under nästa år hur dessa problem bör lösas. I motionen 62 (vpk) yrkas avslag på den föreslagna förlängningen av kredittiden vid övergång till faktureringsmetoden liksom på förslaget om utvidgad årsredovisning. Sistnämnda fråga behandlas också fast från andra utgångspunkter i motionen 52 (c). Denna innehåller ett yrkande om att gränsen

för årsredovisning skall fastställas till 25 basbelopp, f. n. 315 000 kr., i stället för den i propositionen föreslagna gränsen på 200 000 kr.

Aven vissa andra förslag i propositionen tas upp i motionerna. I motionen 62 (vpk) yrkas sålunda avslag på den föreslagna skatteavlyftningen för förhyrda rörelselokaler och på förslaget att göra de begagnade personbilarna skattepliktiga och att i samband därmed sänka bilaccisen. Inte heller motionären i motionen 59 (m) vill slopa nu gällande undantag för begagnade personbilar, och bilaccissänkningen avstyrks också i motionen 61 (c). Härutöver har i motionen 78 tagits upp en fråga om mervärdebeskattningen av vissa skrifter. Med hänsyn till att sistnämnda fråga inte berörs i propositionen men har visst samband med en fråga som behandlas i en under den allmänna motionstiden 1978 väckt motion, tar utskottet i det följande upp motionen 78 till behandling i samband med övriga uppskjutna mervärdeskattemotioner.

Propositionen har förutom motioner också föranlett ett flertal skrivelser till utskottet. En del av skrivelserna har överlämnats i samband med att företrädare för organisationer inom näringslivet muntligen framfört sina synpunkter för utskottet.

Som framgår av den här lämnade redovisningen innehåller propositionen såväl vissa tekniska förbättringar och ändringar av de materiella reglerna till i många fall de skattskyldigas förmån som förslag av mera kontroversiell natur. Flertalet förslag har också mottagits odelat positivt av remissinstanserna. Utskottet delar den uppfattning som kommit till uttryck i mervärdeskatteutredningens arbete och i propositionen att strävandena bör vara att skapa konkurrensneutralitet och rättvisa vid beskattningen. Som ett led i dessa strävanden får ses förslaget om övergång till ett mera enhetligt redovisningssystem. De invändningar som framförts mot denna åtgärd har gällt dels övergången som sådan, dels och med särskild tyngd de övergångsproblem som skulle uppkomma för åtskilliga företag i samband med övergången från kontantmetoden till faktureringsmetoden. Ett övergivande av kontantprincipen innebär också bestående problem för de företag som tillämpar en lång kreditgivning. Den i propositionen föreslagna förlängningen av kredittiden med ca 25 dagar under två år har av näringslivets företrädare därvid bedömts som en otillräcklig åtgärd och de olika förslag till andra övergångsåtgärder som i sammanhanget framförts till utskottet har utskottet funnit svårt att närmare utvärdera.

Såvitt utskottet kan finna har såväl utredningen som departementschefen underskattat räckvidden av de övergångsproblem som här angivits. Utan att ta ställning till frågan om redovisningssystemen anser utskottet därför att frågan om de här redovisade problemen måste få en godtagbar lösning innan systemfrågan kan tas upp till diskussion. Under sådana förutsättningar finner utskottet det lämpligare att mervärdeskattefrågorna efter förnyade överväganden behandlas i hela sitt samman-

hang i en ny och omarbetad proposition än att man nu bryter ut de delar ur propositionen som inte är kontroversiella och skjuter upp enbart de frågor om vilka tveksamhet kan råda. En sådan gemensam behandling av förslaget ger också regeringen bättre förutsättningar att förankra sitt kommande förslag hos näringslivet, som därvid lättare bör kunna väga fördelarna mot nackdelarna.

Enligt utskottets mening bör vid den förnyade prövningen av frågan om redovisningssystem för mervärdeskatten övervägas möjligheterna att skapa en enhetlig redovisning genom en successiv omläggning, som reducerar de problem som utskottet ovan behandlat.

Även om de angivna övergångsproblemen varit av avgörande betydelse för utskottets ställningstagande, som alltså innebär att utskottet inte kan biträda förslagen avseende mervärdeskatt och bilaccis, har också andra frågor påverkat utskottets bedömning.

Vid utskottsbehandlingen har sålunda framförts tveksamhet beträffande effekterna från uppbörds- och räntesynpunkt av den utökade årsredovisningen. I fråga om de begagnade personbilarna har ifrågasatts om en beskattning av dessa bör kombineras med en accissänkning. Accisbeloppen som utgår i fasta kronor har varit oförändrade en längre tid och således "sänkts" genom inflationen. Motorbranschen har vidare påtalat vissa brister i lagförslaget och menat att det innebär en dubbelbeskattning av begagnade personbilar när en skattskyldig som inte är bilhandlare säljer en begagnad personbil och att en motsvarande dubbelbeskattning av bilbranschens demonstrations- och tjänstebilar uppkommer vid ikraftträdandet. Motorcykelbranschen har i skrivelse till utskottet påtalat att den enligt förslaget i propositionen inte fått någon accissänkning trots att skattefriheten för begagnade motorcyklar i likhet med vad som gällde de begagnade bilarna fick betalas med en accishöjning. Detta bör enligt utskottets mening rättas till om förslaget om en accissänkning återkommer. Vidare vill utskottet framhålla att reglerna om beslutsförfarandet lämpligen bör vara så till vida enhetliga att man använder samma beslutsbegrepp inom mervärdebeskattningen som inom konsumtionsbeskattningen i övrigt. I enlighet härmed bör begreppen preliminärt och slutligt beslut kunna bibehållas i avvaktan på resultatet av pågående överväganden rörande övrig konsumtionsbeskattning.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till förslagen om ändring i lagen om mervärdeskatt och lagen om försäljningsskatt på motorfordon. Utskottet förutsätter därvid att regeringen återkommer med nytt förslag i frågan under loppet av innevarande riksmöte. Avstyrkandet innebär att yrkandena i samtliga i detta sammanhang behandlade motioner helt eller delvis tillgodosetts.

Utskottet tillstyrker samtidigt bifall till de övriga lagförslagen avseende utjämningsskatt och arvsskatt.

Fristående motioner rörande mervärdeskatten

Utskottet behandlar i det följande de motioner rörande mervärdeskatten som väcktes 1978 under den allmänna motionstiden samt den med anledning av propositionen 33 väckta motionen 1978/79: 78 (m, s, fp). Gemensamt för de här behandlade motionerna är att de tar upp frågor som bör kunna bli föremål för överväganden under mervärdeskatteutredningens fortsatta arbete. I vissa fall har utskottet tidigare behandlat motsvarande yrkanden och därvid avstyrkt dessa med hänvisning till den pågående utredningen.

Gränsen för redovisningsskyldighet

I motionen 1977/78: 948 (fp) yrkas att gränsen för redovisningsskyldighet som sedan mervärdeskattens tillkomst varit 10 000 kr. per år skall höjas till 20 000 kr. Till stöd för yrkandet åberopas främst penningvärdeförändringen sedan skatten infördes 1969. Då motsvarande yrkande tidigare framförts har utskottet påpekat att de skatthöjningar som ägt rum sedan skatten infördes också inneburit höjningar av de skattebelopp som de icke redovisningsskyldiga slipper betala. Enligt utskottets mening kan man ifrågasätta om inte gränsen kom att ligga något för högt vid skattens införande. I Norge har motsvarande gräns oförändrat varit 6 000 nkr. Utskottet anser att den i motionen begärda höjningen bör bli föremål för närmare överväganden av den pågående utredningen innan slutlig ställning tas till denna fråga. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1977/78: 948.

Beskattningen av tryckta skrifter

Den i motionen 1977/78: 514 (m) aktualiserade frågan om en översyn av mervärdeskattelagens regler om beskattningen av tryckta skrifter anknyter nära till ett tidigare ställningstagande av utskottet. I samband med införandet av stöd till organisationstidskrifter ifrågasatte utskottet om skattefriheten för vissa sådana tidskrifter borde bibehållas samtidigt som stöd skulle utgå. Motionären vill emellertid gå betydligt längre än vad utskottet då fann skäl att göra och ifrågasätter om det finns anledning att över huvud taget bibehålla skattefriheten för dagspressen. Han pekar därvid på ett ökande inslag av ren förströelseläsning hos viss dagspress, som därigenom kommer att konkurrera med populärpressen på olika villkor. Utgångspunkten för översynen skulle vara att skapa konsumtionsneutralitet vid beskattningen.

Av utskottets tidigare ställningstagande framgår att utskottet finner att vissa av de gällande undantagsreglerna inte är tillfredsställande. Därifrån är emellertid steget långt till att ompröva exempelvis dagspressens kvalificerade skattefrihet från mervärdeskatt. Även om skäl kan anföras för en sådan åtgärd verkar det inte troligt att man med nuvarande former för presstöd i förening med olika slag av skattenedsättning eller skat-

tebefrielse genom en utredning skulle kunna nå meningsfulla resultat som är politiskt genomförbara. Däremot synes det vara angeläget att en utredning av det slag utskottet och riksskatteverket tidigare förordat kommer till stånd. En översyn av detta slag bör som utskottet tidigare framhållit kunna göras inom den pågående mervärdeskattutredningen. Den i motionen 1978/79: 78 behandlade frågan om undantag för organisationstidskrifter med sparfrämjande syfte skulle också få sin lösning i sådant sammanhang. I enlighet härmed finner utskottet att mervärdeskattutredningen bör få i uppdrag att verkställa en sådan översyn som utskottet uttalat sig för i sitt yttrande 1976/77: 4 y till konstitutionsutskottet. I den mån motionerna 1977/78: 514 och 1978/79: 78 inte är tillgodosedda genom en sådan utredning avstyrker utskottet bifall till desamma.

Mervärdeskatten på uppfinningar

Skatteproblem på immaterialrättens område, alltså frågor rörande bl. a. uppfinningar, avser mervärdeskattutredningen att ta upp i sitt slutbetänkande. I motionen 1977/78: 1445 (m) begärs ett riksdagsuttalande i syfte att skapa neutralitet mellan fria uppfinnare och företag när det gäller avdragsrätten för ingående mervärdeskatt. Då frågan således kommer att prövas utan särskilt uttalande anser utskottet sig inte böra tillstyrka bifall till motionen.

Undantag från skatteplikt

Enligt gällande bestämmelser utgår skatt på modersmjölk. Beskattningen, som i huvudsak syns drabba Stockholms läns landsting, beror till viss del på att distributionen inom landstinget sker genom en ekonomisk förening. I motionen 1977/78: 1440 (c) yrkas att modersmjölk skall befrias från mervärdeskatt. Frågan är uppenbarligen av begränsad räckvidd, men utskottet förutsätter att den bör kunna prövas av utredningen, som därvid också bör undersöka om snarlika problem kan uppkomma i övrigt inom det medicinska området, exempelvis vid distributionen av blod.

Ett annat för utskottet mera välbekant undantagsyrkande framförs i motionen 1977/78: 1446 (m) och gäller textila konstverk som motionären vill jämställa med andra konstverk. Frågan har upprepade gånger prövats av utskottet i välvillig anda men inte kunnat tillgodoses på grund av svårigheterna att avgränsa den textila konst som kan anses jämförbar med de nu befriade konstverken från andra textilvaror. En begränsad skattefrihet för textil konst gäller i den norska mervärdeskatten och utskottet förutsätter att utredningen undersöker möjligheterna att införa motsvarande lättnad i det svenska systemet. I den mån de här behandlade motionerna 1977/78: 1440 och 1446 inte är tillgodosedda genom det anförda avstyrker utskottet bifall till desamma.

Konkurrensneutraliteten i mervärdeskatten

I motionen 1977/78: 972 (m, c, fp) begärs ett riksdagsuttalande att mervärdeskatten skall vara ett konkurrensneutralt finanspolitiskt instrument. Motionärerna påtalar dels vissa olikheter mellan handeln och entreprenörer som kan uppkomma på grund av reduceringsreglerna i mervärdeskatten, dels den offentliga sektorns skattefrihet vid vissa former av samverkan. Som framgår av utskottets tidigare uttalanden i detta betänkande delar utskottet helt uppfattningen att största möjliga konkurrensneutralitet bör eftersträvas inom mervärdebeskattningen. Av den här tidigare behandlade propositionen framgår att den pågående utredningen bl. a. tagit upp frågan om att skapa neutralitet mellan den offentliga sektorn och det enskilda näringslivet. Under sådana förutsättningar anser utskottet inte något riksdagsuttalande rörande konkurrensneutraliteten vara påkallat varför utskottet avstyrker bifall också till motionen 1977/78: 972.

Utskottet hemställer

1. *beträffande propositionen 1978/79: 33*

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 76 och med anledning av motionerna 1978/79: 52, 59, 60, 61, 62 och 77

A. avslår de vid propositionen 1978/79: 33 fogade förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt,
2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon,

och med bifall till propositionen i övrigt antar förslagen till

3. lag om ändring i lagen (1960: 258) om utjämningsskatt på vissa varor,

4. lag om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall,

B. begär att regeringen under innevarande riksmöte lägger fram en omarbetad proposition avscende mervärdeskatten i enlighet med vad utskottet anfört;

2. *beträffande gränsen för redovisningskyldighet till mervärdeskatt*

att riksdagen avslår motionen 1977/78: 948;

3. *beträffande beskattningen av tryckta skrifter*

att riksdagen med anledning av motionerna 1977/78: 514 och 1978/79: 78 begär att regeringen ger mervärdeskatteutredningen (Fi 1971: 05) i uppdrag att utreda de frågor utskottet aktualiserat med anledning av motionerna;

4. *beträffande mervärdeskatten på uppfinningar*

att riksdagen avslår motionen 1977/78: 1445;

5. beträffande undantag från skatteplikt

att riksdagen avslår

a. motionen 1977/78: 1440,

b. motionen 1977/78: 1446;

6. beträffande konkurrensneutraliteten

att riksdagen avslår motionen 1977/78: 972.

Stockholm den 7 december 1978

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), andre vice talmannen Tage Magnusson (m), Alvar Andersson* (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors* (s), Johan Olsson (c), Curt Boström (s), Holger Bergqvist (fp), Margit Odelsparr* (c), Eric Marcusson (s) och Ingegerd Troedsson (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av andre vice talmannen Tage Magnusson och Ingegerd Troedsson (båda m) som

dels anför följande:

Vi kan endast delvis biträda utskottets uppfattning att propositionen i sin helhet bör återgå till regeringen för omarbetning. Enligt vår mening saknas anledning att skjuta på behandlingen av de mera betydelsefulla ändringsförslag i propositionen om vilka i övrigt allmän enighet råder att de bör genomföras utan dröjsmål. Förslagen om skattefrihet för ränta och om s. k. fiktiv avdragsrätt tillhör de okontroversiella och innebär förbättringar inte enbart för de skattskyldiga, utan också för beskattningsmyndigheterna och i synnerhet för konsumenterna. De bör därför i enlighet med propositionen genomföras den 1 januari 1979.

Förslaget om att ränta inte skall inräknas i beskattningsvärdet framfördes av riksskatteverket till regeringen redan 1971. I remissyttrandena över mervärdeskatteutredningens betänkande välkomnades förslaget, på grund av de irriterande tillämpningssvårigheter det undanröjde, lika mycket av beskattningsmyndigheterna och andra statliga eller kommunala instanser som av näringslivet. Lantbrukarnas riksförbund betecknade beskattningen av ränta som en av de besvärligaste komplikationerna — därtill helt omotiverad — i mervärdeskattesystemet. Den uppfattas allmänt som en diskriminering av en viss kreditform. Man kan också säga, att den diskriminerar en viss köpkategori, nämligen den mindre köpkraftiga del av allmänheten, som är hänvisad till skattebelastad kredit hos säljaren, när man inte kan låna upp pengar på annat håll. Detta är enligt vår mening en stötande orättvisa, vars avskaffande inte bör uppskjutas.

Även bakom förslaget att genom s. k. fiktiv avdragsrätt undanröja dubbelbeskattning av begagnade varor sluter exempelvis länsstyrelserna upp lika eftertryckligt som näringslivets företrädare bland remissinstanserna. Allmänt påtalas de stundom tvivelaktiga konstruktioner med handelsagenturer och mäklari mellan privatpersoner, som nu tillgrips för att undgå beskattning av inbytesvaror i samband med avbetalningsköp. Som bl. a. kammarrätten i Göteborg framhållit, leder dessa till den icke önskade effekten att köparen kommer att sakna det skydd som konsumentlagstiftningen erbjuder. Härtill kommer att den seriösa handeln med begagnade varor svårt missgynnas av det nuvarande systemet. Att avskaffa dessa missförhållanden som främst drabbar handeln med båtar, husvagnar och antikviteter bör inte få uppskjutas på grund av utskottets välgrundade tveksamhet om andra, i detta sammanhang ovidkommande förslag.

Vårt förslag innebär att de begagnade personbilarna och motorcyklar-

Nuvarande lydelse

laget skall inräknas avbetalnings-
tillägg, finansieringstillägg, ränta
och annat pristillägg som skall er-
läggas av köparen enligt avtalet.
*Utsättes i samband med avtalet
växel eller annat skuldebrev för
betalningen, utgöres det avtalade
priset av belopp enligt sådan hand-
ling med tillägg av kontant likvid
som därutöver erlagts. Detta gäl-
ler även om lägre pris anges i
faktura eller liknande handling.*

- Vid beräkning — — — — — av kundväxel.
Vid omsättning — — — jämförlig omsättning.
Varas saluvärde — — — i kommunalskattelagen.
Vid sådan — — — — avser fastighet.
Vid skattepliktig — — — eller saluvärdet.
Utgår gemensamt — — — — — skälig grund.
Vid omsättning — — — — — sådan tjänst.
Vid försäljning — — — i byggnadsrörelsen.
Med monteringsfärdigt — — — sätt färdigmonterat.

Föreslagen lydelse

skall inräknas avbetalningstillägg
och varje annat pristillägg som
skall erläggas av köparen enligt
avtalet *utom ränta.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979. Den nya bestämmelsen i anvisningarna till 14 § om att ränta ej skall inräknas i beskattningsvärdet tillämpas i fråga om ränta som avser leverans efter utgången av år 1978.

